

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 21 września 2009 r.

**Pani
Krystyna Dobrołowicz
Dyrektor Szpitala Ogólnego
w Kolnie**

LBI-410-016-01/2009
P/09/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Szpitalu Ogólnym w Kolnie (zwanym dalej „Szpitalem”) opiekę nad matką i noworodkiem w Oddziale Położniczo-Ginekologicznym i Oddziale Neonatologicznym w latach 2008 – 2009 (I połowa).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym w dniu 14 września 2009 roku, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia działalność Szpitala w zakresie sprawowania opieki nad matką i noworodkiem w latach 2008 – 2009 (I półrocze).

1. W latach 2005 – 2009 (I kwartał) w Szpitalu przyjęto 1.211 porodów, w tym najwięcej z nich miało miejsce w 2006 r. (301), a w latach 2007 – 2008 odpowiednio 279 i 278.

NIK pozytywnie ocenia współdziałanie Szpitala ze szpitalami o wyższym poziomie referencyjnym w zakresie opieki nad matką i noworodkiem, w Oddziałach Położniczo-Ginekologicznym i Neonatologicznym, zaliczonych do I poziomu referencyjnego, bowiem:

¹ Dz. U. z 2007 roku Nr 231, poz. 701, ze zm.

- 46 ciężarnych i 38 noworodków przekazano do szpitala o wyższym poziomie referencyjnym (II lub III) z uwagi na stwierdzoną patologię noworodka średniego i ciężkiego stopnia lub stan zdrowia kobiet. W ocenie ordynatorów obu Oddziałów, współdziałanie w tym zakresie ze szpitalami wyższego poziomu referencyjnego przebiegało bez żadnych przeszkód i utrudnień, zaś przekazanie pacjenta następowało niezwłocznie po stwierdzeniu takiej potrzeby,
 - w 27 przypadkach noworodki urodziły się z małą masą ciała (poniżej 2.500 gramów). W każdym z tych przypadków – według wyjaśnień ordynatora Oddziału Położniczo-Ginekologicznego - nie było jednak możliwości przekazania rodzących kobiet do szpitali o wyższym poziomie referencyjnym, ze względu na zgłoszenie się do Szpitala kobiet w momencie mocno zaawansowanego porodu lub z powodu nagłych wskazań medycznych dotyczących stanu zdrowia kobiety lub płodu,
 - nie odnotowano żadnego zgonu żywo urodzonego noworodka do 6 doby życia włącznie, wystąpiły natomiast 4 przypadki martwo urodzonych noworodków,
 - 375 porodów (tj. 31,0%) zakończono cesarskim cięciem, w tym w I kwartale 2009 r. wykonano 29 cesarskich cięć, co stanowiło 40,3% porodów odebranych w tym okresie (72). Ich powodem był jednak stan zdrowia matki lub płodu oraz wzrastająca liczba ciężarnych po przebytych wcześniej cięciach cesarskich, w przypadku których poród obciążony jest większym ryzykiem powikłań.
2. Szpital na ogół spełniał wymogi określone w zarządzeniu nr 93/2008/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 22 października 2008 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne (zwanym dalej „zarządzeniem nr 93 Prezesa NFZ”) w zakresie stanu i kwalifikacji personelu medycznego, zapewnienia całodobowej kompleksowej opieki lekarskiej i pielęgniarstwa we wszystkie dni tygodnia oraz wyposażenia w sprzęt medyczny wymagany dla szpitali I poziomu referencyjnego. Oba Oddziały nie spełniały jednak części wymagań określonych w powołanym zarządzeniu. I tak:
- na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym zatrudniono jedynie 2 lekarzy w godzinach normalnej ordynacji, zaś pozostałych 4 pełniło wyłącznie dyżury medyczne, mimo że w godzinach normalnej ordynacji niezbędnym było zatrudnienie lekarzy w wymiarze co najmniej 4 etatów,
 - na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym brak było łóżek intensywnej opieki medycznej z wydzielonym stałym dyżurem pielęgniarstwa, a na Oddziale Neonatologicznym - wystarczającej liczby pomp infuzyjnych. Posiadano bowiem tylko

po jednej pompie infuzyjnej jednotorowej i dwutorowej, podczas gdy wymagane było wyposażenie tego Oddziału w przynajmniej 6 strzykawek z jednym torem infuzyjnym albo 3 z dwoma torami infuzyjnymi (braki te wykazano jednak w ofercie skierowanej do NFZ w celu zawarcia kontraktu na 2009 r.).

Szpital nie posiadał żadnych dokumentów poświadczających dokonanie przeglądów części używanego sprzętu medycznego na obu Oddziałach (cztery aparaty KTG, kolposkop, dwa aparaty do mierzenia ciśnienia, stanowisko do resuscytacji, trzy inkubatory, lampa do fototerapii, kardiomonitor, respirator, promiennik ciepła, nebulizator i glukometr) ani też dokumentów potwierdzających dopuszczenie tych urządzeń do użytku, wymaganych § 7 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej².

Mimo tych braków, w ofercie skierowanej 26 listopada 2008 r. do NFZ w celu zawarcia umowy na udzielenie w 2009 r. świadczeń opieki zdrowotnej o wartości wynoszącej dla Oddziału Położniczo-Ginekologicznego - 1.419.993 zł, a dla Oddziału Neonatologicznego - 668.151 zł, Pani Dyrektor potwierdziła zatrudnienie na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym wymaganej liczby lekarzy w godzinach normalnej ordynacji oraz dokonywanie okresowych przeglądów stanu technicznego sprzętu medycznego użytkowanego na obu Oddziałach.

3. Zgodnie z dyspozycją § 53 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej³, opracowano program dostosowania Szpitala do wymagań ww. rozporządzenia, który 28 czerwca 2008 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku. Wykazano w nim m. in. wszystkie odstępstwa od wymagań określonych w powołanym rozporządzeniu występujące na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym i Oddziale Neonatologicznym. Do zakończenia kontroli NIK, Pani Dyrektor nie podjęła żadnych działań w celu zlikwidowania tych niezgodności, zaś zgodnie z § 53 ust. 4 powołanego rozporządzenia – termin ich usunięcia upływa 31 grudnia 2012 roku.

² Dz. U. Nr 81, poz. 484

³ Dz. U. Nr 213, poz. 1568 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rzetelne sporządzanie ofert do NFZ, w związku z ubieganiem się o zawarcie umów na świadczenie usług medycznych, także w części dotyczącej liczby lekarzy zatrudnionych w godzinach normalnej ordynacji na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym oraz wykonanych przeglądów stanu technicznego sprzętu medycznego.
2. Zapewnienie pełnej realizacji wymogów zawartych w zarządzeniu nr 93 Prezesa NFZ.
3. Przeprowadzanie bieżących przeglądów stanu technicznego użytkowanego w Szpitalu sprzętu medycznego, zgodnie z wymogami § 7 ust. 1 załącznika do rozporządzenia w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektora w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

**DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR**